

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/38/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110230667
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2014:7110230667.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou vo veci starostlivosti súdu o mal. D. Š., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice III, dieťa matky: B. Š.M., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: T., D. T., X. XXXX/XX, adresa na doručovanie: Y., L. Č.. XX, a otca: O. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: Š. Č.. XX, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k mal. D. na čas do rozvodu takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. D. výživným 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2010 do 08.04.2011 do rúk matky.

Nedoplatok na zročnom výživnom vzniknutý otcovi za obdobie od 14.12.2010 do 08.04.2011 v sume 575,84 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať mesačnými splátkami vo výške 13,22 eur s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka návrhom z 10.12.2010, doručeným Okresnému súdu Košice I 14.12.2010 navrhla, aby súd mal. D. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu mal. D. výživným vo výške 250,- eur mesačne. Zároveň navrhla, aby súd upravil styk otca s mal. D.. Matka návrh odôvodnila tým, že od 11.10.2010 prebieha pred Okresným súdom Košice - okolie súdne konanie o rozvod manželstva medzi účastníkmi konania a úpravou rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode. Matka sa spolu s mal. D. 24.04.2010 odsťahovala zo spoločnej domácnosti do podnájmu v Košiciach. Od uvedeného času otec na výživu mal. neprispieval, ani na vedenie domácnosti. Matka mala výdavky spojené s podnájomom vo výške 360,- eur mesačne, z ktorej sumy 180,- eur uhrádzala matka a polovicu jej brat, s ktorým v tejto domácnosti žila. Tiež platila 150,- eur stravné, 30,- eur stravné v škole mal. D., záujmový krúžok 20,- eur ročne, 10,- eur mesačne na čipovú kartu na cestovanie. Matka mala tiež výdavky 25,- eur na splácanie úveru v spoločnosti Home Credit, a.s. Jej príjem činil 300,- eur mesačne v čistom, zároveň poberala rodinné prídavky 21,29 eur mesačne. Otec bol zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 700 eur mesačne, bol tiež spoločníkom a konateľom v spoločnosti Sores, kde si privyrábal sumou 100,- eur denne, približne 10 dní v mesiaci.

Okresný súd Košice I uznesením, č.k. 21 P 262/2010-59 z 04.11.2011, preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Piešťany; uznesenie nadobudlo právoplatnosť 14.12.2011.

Matka pred súdom navrhla, aby súd otca zaviazal platiť výživné pre mal. D. s účinnosťou od 01.05.2010 do rozvodu 09.04.2011 výživným vo výške, ktorú pred súdom 16.04.2014 upravila na 150,- eur mesačne od 01.05.2010 do rozvodu 24.01.2011. Uviedla, že zo spoločnej domácnosti odišla 24.04.2010, avšak výživné žiadala priznať od mája 2010 z dôvodu, že otec jej po odchode zo spoločnej domácnosti na výživu maloletej vôbec neprispieval. Potvrdila, že návrh podala na súde až 14.12.2010. Nevedela, že má na výživné nárok, čo zistila až po porade s právničkou.

Otec pred súdom žiadal návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Kolíznym opatrovníkom sa na pojednávania 30.01.2013, 17.06.2013 a 16.04.2014 nedostavil, svoju neúčast na pojednávaní neospravedlnil. Preto súd postupoval v súlade s vyššie uvedeným ustanovením a pojednával v jeho neprítomnosti prihliadajúc pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Z výsluchu matky súd zistil, že po odchode zo spoločnej domácnosti v období od konca apríla do rozvodu manželstva v januári 2011 jej otec poslal 360,- eur na zaplatenie podnájmu a 100,- eur na školské potreby. Tiež uviedla, že zaplatila 17,- eur za ZRPŠ na celý školský rok, 17,- eur na jazdecký krúžok na jeden mesiac, ktorý dcéra navštevovala v septembri, októbri a novembri 2011, v máji 2010 zaplatila 100,- eur na nájom, v júni 2010 sa odsťahovala a za nájom platila následne 180,- eur mesačne až do konca januára 2011. Potom sa presťahovala do Hlohovca, kde vo februári 2012 bývala u matky, ktorej nič neuhrádzala. opäťovne sa odsťahovala do ďalšieho bytu, kde platila 300,- eur mesačne, kde bývala do apríla 2011, potom do 3-izbového bytu, kde je doposiaľ a platí nájomné vo výške 180 eur a ďalších 180,- eur platí jej brat, ktorý býva spolu s nimi. Mal. D. je zdravá, matka s týmto nemá spojené zvýšené výdavky. Prvé výživné dostala matka až po rozvode asi v marci 2011 vo výške 150,- eur.

Z výsluchu otca súd zistil, že matka s dcérou odišla koncom apríla 2010. Uhradil 360,- eur na podnájom a 100,- eur dcére ako výživné. Tiež uhradil 720,- eur ako depozit v júni 2010 priamo majiteľovi bytu, v ktorom matka vtedy bývala. Po skončení nájmu matke mali byť peniaze vrátené. Tiež uhradil nájomné 360,- eur v auguste 2010. V auguste 2010 tiež zaplatil dcére notebook v sume 400,- eur, po bratrancovi poslal 20,- eur alebo 50,- eur ako vreckové. Výživné začal uhrádzať až po rozvode.

Z Rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 11C 230/2010-40 z 24.01.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 09.04.2011, súd zistil, že súd manželstvo rodičov mal. D. rozviedol, mal. D. zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi určil výživné vo výške 150,- eur mesačne. O. i. súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že pri určení výšky výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že mal. D. navštevuje 4. ročník základnej školy. Príjem matky predstavoval 356,28 eur a príjem otca 920,97 eur. Obaja rodičia iný príjem a iné vyživovacie povinnosti nemali. Súd dospel k záveru, že suma 150,- eur je primeraná a potrebná pre výživu mal. D. vzhľadom na nízky príjem matky. Otec dieťaťa pokrýva náklady na domácnosť spolu so svojou terajšou priateľkou a dlhy pochádzajúce z manželstva po rozvode si účastníci vzájomne rozdelia pri vyporiadaní BSM.

Z Opisu mzdového listu otca z 20.04.2011 súd zistil, že jeho priemerný čistý mesačný príjem v období od apríla 2010 do marca 2011 činil 871,73 eur.

Z Potvrdenia o výške príjmu matky z 08.08.2011 súd zistil, že jej priemerný čistý príjem za obdobie od februára 2010 do januára 2011 činil 374,87 eur.

Z poštových peňažných poukazov súd zistil, že matka uhradila v septembri 2010 16,32 eur za stravu mal. Simony, 14.10.2010 27,20 eur a 15.11.2010 25,84 eur.

Predmetom konania je určenie výživného otcovi pre mal. Simonu na čas do rozvodu, nakoľko právoplatnosťou rozhodnutia o rozvode manželstva rodičov úprava práv a povinností rodičov k maloletej v časti zverenia a úpravy styku takto zostala bezpredmetná.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z

toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Podstatnými skutočnosťami pre posúdenie možností a schopností povinného plniť si vyživovaciu povinnosť sú aj okolnosti týkajúce sa jeho majetkových pomerov, ktoré treba posudzovať komplexne. Zahŕňajú jednak majetok ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a podobne), jednak jeho životný štandard, ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady) (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7CoP/374/2011).

V časti určenia vyživovacej povinnosti súd vychádzal z potrieb maloletej D., pričom zároveň zohľadnil možnosti a schopnosti rodičov.

Rodičia okrem vyživovacej povinnosti k mal. D. iné vyživovacie povinnosti nemali.

Z výsluchu matky a citovaných listinných dôkazov týkajúcich sa mal. D. mal súd za preukázané, že maloletá navštevovala 4. ročník základnej školy, ktorá s ňou mala bežné výdavky súvisiace so zabezpečením starostlivosti (výživa, ošatenie). V súvislosti s návštevou školy a mimoškolskou záujmovou činnosťou maloletej D. matke vznikli bežné výdavky na nákup školských potrieb, - a tiež výdavok 17,- eur za ZRPŠ na celý školský rok, 20,- až 25,- eur mesačne na stravné v škole, na MHD 9,- eur, 17,- eur na jazdecký krúžok na jeden mesiac, ktorý dcéra navštevovala v septembri,

Z Potvrdenia o výške príjmu matky z 08.08.2011 a pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 11C 230/2010, mal súd za preukázané, že príjem matky v období od februára 2010 do januára 2011 činil 374,87 eur, iný príjem matka nemala. Z citovaného pripojeného spisu a Opisu mzdového listu z 20.04.2011 mal súd za preukázané, že priemerný čistý mesačný príjem otca v období od apríla 2010 do marca 2011 činil 871,73 eur.

Súd potom na základe vyššie uvedeného v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že určenie výživného otcovi vo výške 150,- eur mesačne sa javí ako primerané vo vzťahu k odôvodneným potrebám maloletej D. s poukazom na § 62 ods.2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, keďže súd dospel k záveru, že bolo a je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu D. vyššie uvedenou sumou. Súd tiež prihliadal na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov mal. dieťaťa, ktoré zdieľa životnú úroveň svojich rodičov, ako aj k schopnostiam a povinnostiam povinného otca. Súd určil otcovi dieťaťa vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti povinnosť prispievať na výživu Sáry sumou 100,- eur mesačne Súd dopĺňa, že pri určení výživného vychádzal z príjmu otca vo výške 871,73 eur a z príjmu matky 374,87 eur.

Podľa § 77 ods. 1 vety tretej Zákona o rodine výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Plnenie výživného za minulé obdobie je právne prípustné za tri roky spätne odo dňa začatia konania len v prípade, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Uvedené zákonné ustanovenie vedie rodičov k zvýšenej miere zodpovednosti a smeruje k zamedzeniu zneužívania možnosti spätného výživného. Pokiaľ finančné prostriedky povinného rodiča na hradenie potrieb mal. dieťaťa nepostačujú je povinnosťou druhého rodiča bezodkladne reagovať na vzniknutú situáciu a uplatniť si na súde návrh na určenie výživného.

Na platenie výživného súd otca zaviazal s účinnosťou od 14.12.2010, t.j. odo dňa podania návrhu na súde. Návrhu matky na spätné určenie výživného od 01.05.2010 súd nevyhovel, pretože z výsluchu matky súd nemal za preukázané, že matke v riadnom uplatnení návrhu na súde bránila objektívna prekážka, pre ktorú by nemohla venovať konaniu pred súdom, t.j. pre ktorú nemohla podať na súde návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. Simone už v čase jej odchodu zo spoločnej domácnosti v apríli 2010, kedy by takto matke súd jej návrhu na úpravu práv a povinností s účinnosťou už od mája 2010 mohol vyhovieť.

Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd určil otcovi výživné k mal. D. od 14.12.2010 do 08.04.2011, ako dňu predchádzajúcemu 09.04.2011, keď nadobudol právoplatnosť citovaný rozsudok o rozvođe manželstva rodičov mal. D., čím mu vznikol nedoplatok na zročnom výživnom v sume 475,84 eur (obdobie od 14.12.2010 do 31.12.2010 - 18 dní x 4,84 eur na deň ... 87,12 eur + obdobie od 01.01.2011 do 31.03.2011 - 3 mesiace x 150,- eur ... 450,- eur + obdobie od 01.04.2011 do 08.04.2011 - 8 dní x 4,84 eur na deň ... 38,72 eur, celkom spolu 575,84 eur - 100,- eur otcom ohradené výživné 475,84 eur). Určený nedoplatok otca na zročnom výživnom mu súd umožnil splácať mesačnými splátkami vo výške 16,- eur spolu s bežným výživným pod následkom zročnosti celého plnenia v prípade neuhradenia jednej zročnej splátky, čo je primerané s ohľadom na výšku vyživovacej povinnosti otca, na výšku zročného nedoplatku, zárobkové možnosti otca, pričom takto dôjde k splateniu nedoplatkov do 3 rokov. Súd dopĺňa, že neprihliadol na tvrdenie otca, že matke po odchode z domácnosti uhradil 360 eur na podnájom, 720,- eur ako depozit, nájomné 360 eur v auguste 2010, pretože uvedené platby slúžili na zabezpečenie bývania, teda nie na výživné pre mal. D.. K platbe otca 400,- eur na notebook pre dcéru D. súd tiež uvádza, že túto sumu nebolo možné započítať na výživné, keďže išlo o dar. Súd tiež nemohol započítať sumy 20,- eur alebo 50,- eur ako vreckové, keďže nejde o platbu na zabezpečenie výživy maloletej, ktorej zaplatenie otec navyše ani nepreukázal. Súd na platbu výživného započítal 100,- eur, ktorej zaplatenie aj potvrdila matka.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením, keďže predmetné konanie je konaním, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Piešťany v písomnom vyhotovení 3 x.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.